

ÖRDÖGŰZÉS VAGY RÁGALMAZÁS?

Be kell vallanunk, hogy nem vagyunk hallgatói Dezséry László Hétfégyezeteinek. Sajnos, kinőttünk már abból a korból, amelyben az ördög kísértései annyira sűrűk és erősek, hogy Dezséry segítségével kell őt kiűzni magunkból. Eltávozzok az már jószántából is. De mivel ilyen az ördög természete: az egyik helyről ki, a másik helyre be —, mégsem hiábavaló Dezséry László ébersége. Ő mindenüvé utána megy, s felmutatja előtte rettenetes Hétfégyezeteit, amittől az ördög menten továbbbizkol. Így bukkianhatott most fel a magyar filmművészet berkeiben — nyomában Dezséryvel és a Hétfégyezettel.

A várt hatás azonban ezúttal elmaradt. A Sátán nyilván meghallgatta Dezsérynek a filmügyről szóló előadását, talán a kéziratot is elolvasta, s így szólt magában: ezt az ördög sem érti. Sajnos, igaza volt. Őszinte tiszteletet érzünk laptársunk, a Film Színház Muzsikája iránt, amelyik mégis megkísérelte, hogy vitába szálljon Dezséryvel. Nem volt könnyű dolga, mert Dezséry Hétfégyezeteiben hol a Film Színház Muzsikából idézett olyasmit, amit mi írtunk, majd ugyancsak a Film Színház Muzsikából olyasmit, amit ők írtak, majd a Filmvilágból olyasmit, amit nem írt senki...

Laptársunk kritikai megjegyzéseire Dezséry László most a Rádió és TV Újságban válaszolt. Itt közlünk egy figyelemre méltó részt a válaszból: *»A Film Színház Muzsika — titkársági tévedés folytán — előadásomnak nem azt a szövegét kapta meg, amely valóban elhangzott, hanem egy előzetes munkapéldányt, amit az asztalomon találtak, ... és amellyel kapcsolatban munkaközben egyéb meggondolásaim támadtak, teljesen árttam és megrövidítettem.«* ... Valóban, mindenki olyan munkamódszerrel dolgozik, amilyenel akar. (Az iskolában mi is készítettünk pszizkotot.) Elihez nem is lehetne szavunk. Annál inkább ahhoz, hogy Dezséry ma már egész szokatlan módon megrágalmazta a Filmvilágot. Ezt írja a Rádió Újságban: „A Film Színház

Muzsika így idéz tőlem: *»A filmesek haragszanak arra, aki tőlük szocialista kultúrpolitikát kíván.«* De én a Rádióban ezt mondtam: *»A Filmvilág című lap vezércikke haragszik arra, aki szocialista kultúrpolitikát emleget.«*

Szóval, a mi vezércikkünk haragszik arra, aki szocialista kultúrpolitikát emleget. Igen súlyos megállapítás. Legalábbis meg kellene erősíteni néhány kiegészítéssel. Például: melyik vezércikkünk? Melyik részlete? Miben nyilvánul a haragunk? stb. Minderről azonban szó sem esik Dezsérynél. Ami nem is csoda, hiszen ilyen vezércikkünk, sem ilyenhez hasonló vezércikkünk nincsen. A dolog örök rejtély maradt volna számunkra, ha nem kerül kezünkbe a Dezséry által »előzetes munkapéldálynak« nevezett írás. Ebben ugyanis szószerint a következőket írja: *»A vita során a filmesek az alkotói önállóságot és a kísérletezés szabadságát követelik. Lenézik, aki tőlük sztorit kíván. Haragszanak arra, aki szocialista kultúrpolitikát emleget...«*

Az »előzetes munkapéldányban« tehát még a filmesek haragudtak arra, aki szocialista kultúrpolitikát emleget. Igaz, hogy ez ugyebár munkapéldány, s mint Dezséry írja: *»munka közben egyéb meggondolásai támadtak, teljesen árttam...«* Nem kutatjuk, milyen meggondolásai támadtak Dezsérynek munka közben, hogy úgy döntött: mégis inkább mi haragudjunk a szocialista kultúrpolitikára, de meg kell jegyeznünk, hogy megállapítása a filmekkel kapcsolatban legalább olyan képtelen idétlenség mint a Filmvilággal szemben. Keressünk rá magyarázatot? A legkézenfekvőbbnek az látszik, hogy az annyi helyről kiűzött ördög most bosszúból, vagy hogy jobban elrejtőzhessék: a Hétfégyezi jegyzetek alkotójának lelkét szállta meg. Ennek az ördögnek azonban van jó magyar neve is: sájtórágalmazásnak nevezik. S kiűzésére megvannak nálunk a jól bevált szertartások.

h. gy.